

Kuidas parandada Eesti aiandustoodete kuvandit

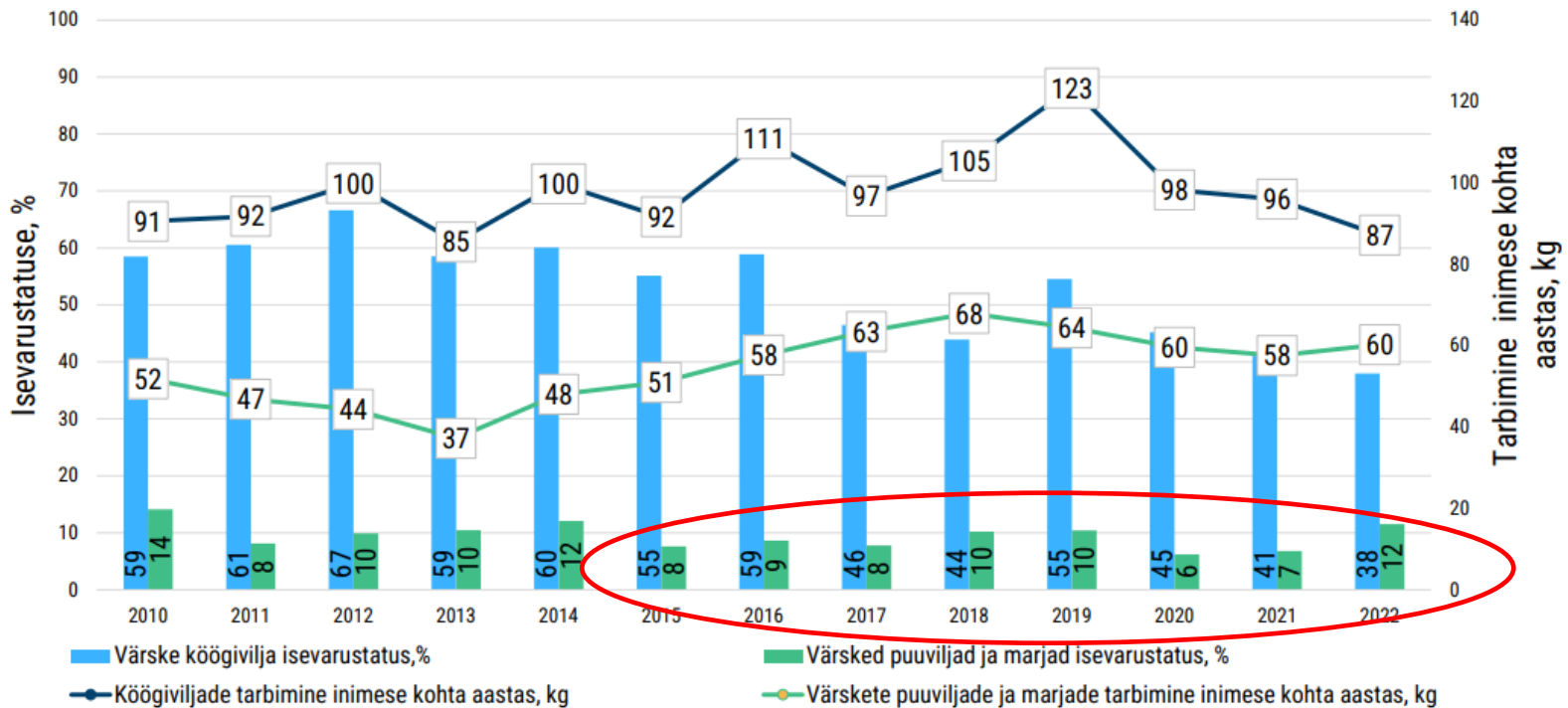
- Ulvi Moor,
Eesti Maaülikooli aianduse õppetool
ulvi.moor@emu.ee

Euroopa Maaelu Arengu
Põllumajandusfond:
Euroopa investeringud
maapiirkondadesse

Mis ajendas seesugust teemat valima?

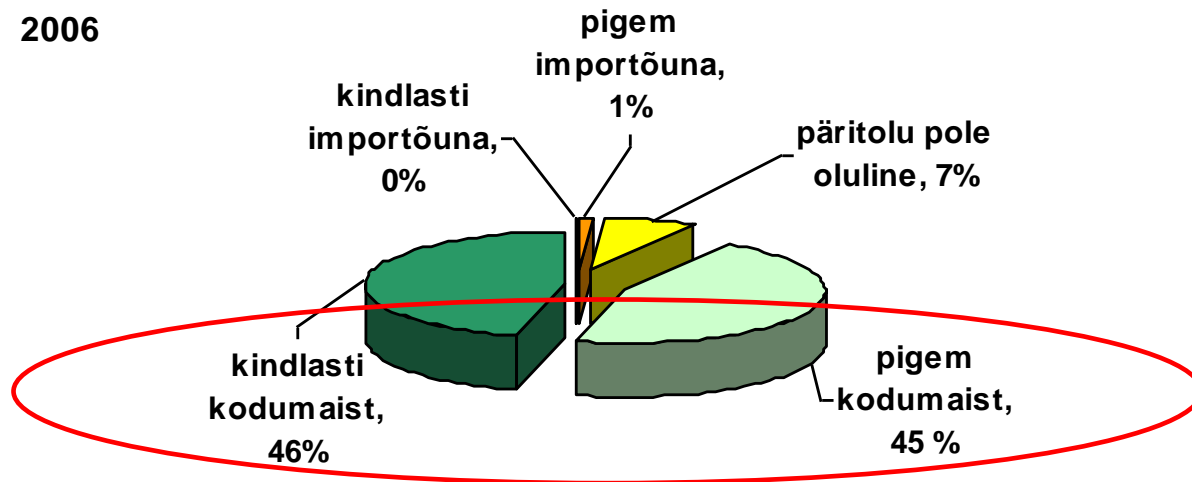
- Meie isevarustus puuviljade ja marjadega on väga väike

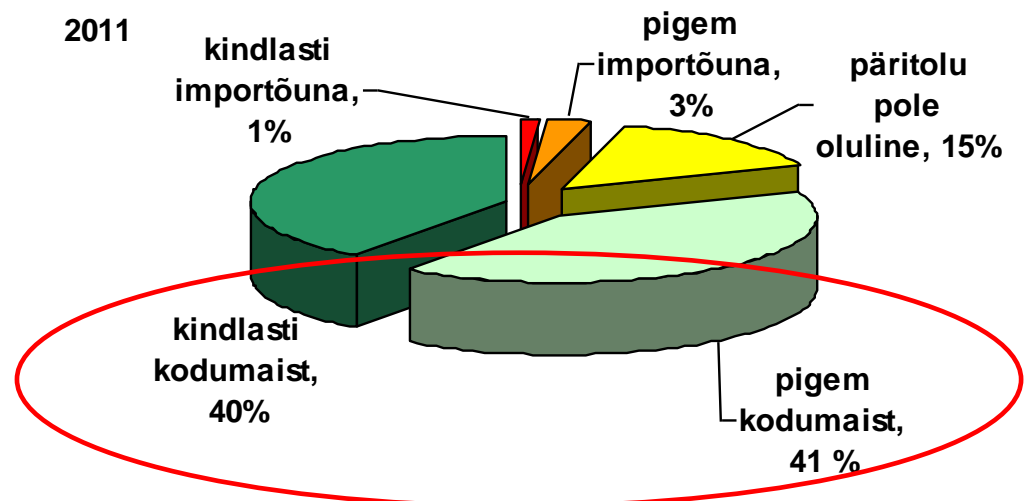
Allikas: Statistikaamet

Varasemad tarbijauuringud Eestis on näidanud, et eestlased eelistavad kodumaist õuna

2006

2011

Consumer preferences of apples in Estonia and changes in attitudes over five years. Moor et al., 2014

Peamised põhjused kodumaise või importõuna eelistamiseks

Kodumaist eelistati, sest:

- 1) kodumaised õunad sisaldavad vähem pestitsiidijääke ja säilituskemikaale (39%);
- 2) kodumaisel õunal on parem maitse (23 %);
- 3) sooviti toetada kohalikku tootjat (10%)

Importõuna eelistati, sest:

- 1) on saadaval aastaringselt (5%);
- 2) on odavam (4%)

Puhta kodumaise toodangu kuvandit on viimastel aastatel palju rünnatud

Seiretulemused: pestitsiidid jõuavad eestlaste toidulauale

02
9. juul 2016, 12:02

Täna "Laseris": Eesti maasikast leiti kolme taimemürgi jääke

<https://arileht.delfi.ee/artikkel/91035753/tana-laseris-eesti-maasikast-leiti-kolme-taimemurgi-jaake>

KUUM: Segadused maasikatega! Fuudishi test kritiseerib Eesti maasikat.

<https://minuaeg.com/segadused-maasikatega-fuudishi-test-kritiseerib-eesti-maasikat/>

Sõnal on jõud!

Marjakasvatuse teemalisest meediakajastusest Eestis

Helen Kaskema
Kindel Käsi OÜ
4.04.2023

2019

- Jaanipäeva nädala alguses Sepakõrtsi müügikohast võetud proovidest tuvastati toimeained dimetooat ja ometooat;
- 28.06.19 tehtud kontrollproovid Sepakõrtsi enda põllult olid puhtad;
- Teema oli kajastatud pikema perioodi jooksul ja mõjutas negatiivselt Eesti maasikakasvatajate mainet kui ka müügitulemust hooaja lõpuni;

2020

- Kõige rohkem erinevaid TKV jääke tuvastati Kreeka (11 TKV jääki) ja Poola (13 TKV jääki) päritolu maasikatest;
- Poola päritolu maasikatest tuvastas labor ka Euroopa Liidus heaks kiitmata TKV toimeaine Carbendazim and benomyl;
- Meedia tähelepanu oli COVID-19 pandeemia ja Eesti valitsuse tegevuse tõttu tööjõu teemal;

tahame avaldada toetust teile ja teistele, kellele on viimasel ajal põhjendamatult liiga tehtud. Teeme seda avalikult ja kollektiivselt Optimisti nimel, sest see peegeldab meie inimeste tundeid ning meie ettevõtte väärtuseid.

Kurb on mõelda, et oleme teel ühiskonna poole, kus kiusajaid ei juleta enam korrale kutsuda. Sest ei usuta, et see midagi muudab. Sest kardetakse ise peksta saada.

Seetõttu innustame ka teisi organisatsioone ja ettevõtteid tõusma püsti, tegema häält ja päriselt käituma oma väärtuspõhimõtete järgi. Märkama neid, kellel on päriselt raske. Seisma nende eest, kellest proovitakse üle sõita. Sekkuma siis, kui kedagi kiusatakse.

Hoolime päriselt.

Optimistid

2021

- PTA Taimekaitsevahendite (TKV) ja jääkide aruanne rikkumistest ei kirjuta, kuid oktoobrikuisest erialasest väljaandest selgub, et kasutati siiski veel aasta varem lubatud vahendit Proteus OD;
- Alternatiivi ei leidunud. Meie toodangu osas tähendas see, et toimeaine tiaklopriid asemel oli toimeaineid kaks: spirotramaat ja abamektiin;

2022

fuudish.
Tea, mida sööd!

KUUM: Segadused maasikatega! Fuudishi test kritiseerib Eesti maasikat.

Juulis kogus Foodish koos kohtutäituriga, et kõik oleks ametlik, turult kokku nelja kodumaise maasikatootja proovid. Tulemusena kirjutati, et kahe tootja maasikatest tuvastati **kaheksa** erinevat taimekaitsevahendi jääki.

Vaadates protokollid piirnormidega koos...

Pesticides		Results (uncertainty)	Guidelines
AA986	AA Pesticide-Screening Quechers LC-MS/MS 0.01mg/kg	Method : Internal method, LC-MS/MS	
	Acetamiprid	detected(<0.01) mg/kg	
	Boscalid	0.23 (± 0.12) mg/kg	6
	Cyprodinil	detected(<0.01) mg/kg	
	Fludioxonil	0.014 (± 0.007) mg/kg	4
(a)	Fluopyram	0.17 (± 0.09) mg/kg	2
(a)	Kresoxim-methyl	detected(<0.01) mg/kg	
(a)	Pyraclostrobin	0.066 (± 0.033) mg/kg	1.5
	Trifloxystrobin	0.13 (± 0.07) mg/kg	1
	Other screened pesticides	<LOQ	

- Boskaliidi jääk oli **26 korda lubatust väiksem**, fludioksoniili jääk **285 korda**, fluopüraami jääk **12 korda**, püraklostrobiini jääk **23 korda**, trifloksüstrobiini jääk **7,6 korda** piirnormist madalam.

Toimeaine	Preparaat, kust tuli	Leitud jääk/ piirnorm mg/kg
<u>Boskaliid</u>	<u>Signum</u>	0,23/ 6
<u>Fludioxonil</u>	<u>Switch</u>	0,014/ 4
<u>Fluopüraam</u>	<u>Luna Sensation</u>	0,17/ 2
<u>Püraklostrobiin</u>	<u>Signum</u>	0,066/ 1,5
<u>Trifloxüstrobiin</u>	<u>Luna Sensation</u>	0,13/ 1

Üks eesmärk, milleni jõuda: taimekaitsevahendite jääkidest peaks rääkima alati koos piirnormidega

Parameetri nimetus	Ühik	Tulemus	Laiend- määramatus, k=2	Määramise alampiir
TAIMEKAITSEVAHENDITE JÄÄKIDE SISALDUS (EVS EN 15662:2018 SANTE/11312/2021)				
Cyprodinil Switch	mg/kg	0.021 5	36 %	0.01
Trifloxystrobin Luna Sensation	mg/kg	0.044 1	29 %	0.01
Azoxystrobin Mirador	mg/kg	0.009 10	46 %	0.005
Fluopyram Luna Sensation	mg/kg	0.064 2	32 %	0.005
Fludioxonil Switch	mg/kg	0.015 4	34 %	0.005
Toimeainete nimekiri vt. vetlab.ee Lisa 1 p. 1				
TAIMEKAITSEVAHENDITE JÄÄKIDE SISALDUS (PMK-JT-19, var 2 (EURL Method QuPPE-PO, ver. 11 Method 1.6 (M1.6), 2020) SANTE/11312/2021)				
Glyphosate	mg/kg	Ei leitud		0.04

2023 enne hooaega

- Eelmisel nädalal (29.03) avastasime 15.02.2023 avaldatud negatiivse ja sisult täiesti mittepõllumajandusliku artikli, mille juures seisis illustratiivne foto, mis oli tehtud 2016 aastal meie ettevõttes positiivselt meelestatud artiklis...
palve peale pilt eemaldada, vastas ajakirjanik keeldumisega.

Järeldused

- Korduvalt on TKV teema kajastatud lihtsustatult ja ebaõiglaselt, suunates süüdistuse sinna, kus rikkumist ei ole: TKV jäägid alla piirnормi ja jäljed lubatud toimeaine korral ei ole rikkumine!
- PTA on tuvastanud rikkumisi eelkõige müügikohtades (puuduvad saatelehed, etiketid), rikkumised TKV osas väga harvad;
- päritolupettused või –katsed on endiselt praktikas kasutusel;
- Mainekujundus on aastaringne töö;

Järeldused

- Õppimine ja õpetamine on pidev tegevus ning siin on arenguruumi - teadlikkuse kasv on vajalik nii tootjate kui ka tarbijate poolset;
- Tarbijad on vastavatest artiklitest huvitatud, kuid on ohtlikult valivad ja alid valeuudistele;
- CO₂ jalajälje teemade lisandumise tõttu muutub lihtsustamise ja valikulisuse oht tõsisemaks;
- Pole põhjust arvestada sellel või järgmistel aastatel meedia huvipuudusega;

Allikakriitilist suhtumist ja head infohügieeni!

Täna!